

Torep fla

Nocturn de maig

(novel·la)

selecta

Barcelona

Quatre paraules

després del llibre sobre "els pagans", en el qual vaig tractar de descriure l'estament bàsic del país; després del "caner llibret", que és una crònica verídica i directa d'una petita població, ~~del país~~, com n'ha tantes, de fons agrari amb un principi d'industrialització destinada a modificar-la; després de "firona" que és un intent de descripció d'una capital de província en l'època de la seva joventut ~~contrastada~~ concentrada al peu d'una impressionant catedral, aquest llibre titulat "proletariats de maig", és una crònica fàcilment verídica i directa d'una població de mercat. Les poblacions de mercat, solen ésser, en les terres de parla catalana, les capitals de comarca. En aquestes poblacions, el element bàsic, és el petit comerç, la petita burgesia de contextura comercial. Si la seva observació no m'enganya, aquestes són les viles del país que han sofert, davant de l'immensa transformació general, modificacions menys sensibles, i entès en la seva estructura interna i essencial.

He donat al llibre la qualificació de novel·la perquè veuc que ho és - al menys desde el punt de vista de les meves idees sobre aquest gènere literari. Aquestes idees les vaig exposar en un petit escrit molt senzill, que precedeix "El caner llibret". Repetiu-les ara, aquí, sens de la més absoluta superfluitat.

El lector observarà que aquest llibre presenta la novetat de no estar capítulat. És una relació que comença en un determinat moment i s'acaba en un altre moment a través d'una fluència no interrompuda, ni trencada per caps artificials literaris. Com que el temps de la relació és un temps seguit, no interromput per caps elementals de la relació material, hauria estat completament artificial i arbitrari rompre el relat amb un element o altre de la tècnica

de l'ofici literari. La fictícia capitulació del llibre
hauria potes representat, per el lector, un element
de comoditat. Però jo, sincerament parlant, no heu
rà pas pogut subvenir el punt exacte del co-
mencament o el punt de l'acabament dels capi-
tols, perquè en realitat la totalitat del llibre
forma un capítol únic, complet i tancat. Aque-
sta organització se imposava per el temps a tra-
vés del qual la relació es produïa d'una ma-
nera continuada.

Accepto per endeavant tots les crítiques que aquesta
novel·la - novel·la, però, simplement local - em
podrà reportar. Les novel·les que surgen per de
necessitat inevitable, i que no tenen per tant, cap
element de caprici o d'arbitrarietat, són puras
i simples realitats. He preferit sacrificar una mica
de comoditat del lector a presentar una relació
organitzada amb un interès de ~~art~~ ficció i d'arti-
fici literari. He tingut, a través de tota la meua
producció literària una espècie d'incapacitat
fonamental per comprendre la confiteria ~~literària~~
d'aquest ofici, que per mi ha estat sempre
una disciplina que una firola ~~o~~
habilitat. Aquesta constatació no la faig pas
per considerar-me destinat a tenir algunes me-
rits; la faig simplement per significar l'exis-
tència d'una situació personal indefugible
i ~~involuntable~~ inexorable.

J. P.

Mar Pla. Hivern 1953